

Dochodzenie odszkodowania od sprawcy czynu

W jaki sposób mogę dochodzić odszkodowania lub naprawienia szkody w inny sposób od sprawcy czynu w postępowaniu karnym i do kogo należy skierować pozew?

Poszkodowany może dochodzić odszkodowania od sprawcy w postępowaniu karnym, wnosząc **pozew adhezyjny** (*premoženjskopravni zahtev*). Pozew adhezyjny (tj. pozew cywilny w postępowaniu karnym) wnosi się do organu, w którym złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa (**prokuratury okręgowej**), lub do **sądu**, który prowadzi postępowanie w sprawie.

Powództwem adhezyjnym można dochodzić odszkodowania, zwrotu rzeczy lub unieważnienia danej czynności prawnej.

Na jakim etapie postępowania karnego powinienem wnieść pozew?

Pozew adhezyjny wniesiony przez uprawnionego powoda w związku z przestępstwem jest rozpatrywany w toku **postępowania karnego**, o ile nie opóźnia to **nadmiernie tego procesu**.

Pozew adhezyjny można wnieść **do końca postępowania przed sądem pierwszej instancji**.

Jeżeli powód nie wniesie pozwu adhezyjnego przed wniesieniem aktu oskarżenia, **zostanie pouczone** o możliwości wniesienia takiego pozwu do zakończenia rozprawy głównej.

O co mogę wnieść w pozwie i w jaki sposób mam przedstawić swoje roszczenie (wskazać łączną kwotę lub określić poszczególne szkody, utracone zyski i korzyści)?

Uprawniony powód musi **dokładnie określić roszczenie i złożyć dokumenty na potwierdzenie roszczenia** (np. zaświadczenia, faktury, dokumentację medyczną). Przez dokładne określenie roszczenia rozumie się, że wnioskodawca musi maksymalnie szczegółowo określić rodzaj i wartość szkody oraz sposób jej naprawienia.

Czy istnieje specjalny formularz pozwu dla takich roszczeń?

Nie.

Jakie dowody powinienem przedstawić na potwierdzenie mojego roszczenia?

Poszkodowany musi wykazać przedmiot swojego roszczenia w standardowy sposób (np. przedstawiając zaświadczenia, faktury, dokumentację medyczną).

Czy muszę uiścić opłaty sądowe lub inne należności z tytułu wniesienia pozwu?

Tak, za każdy etap postępowania jest pobierana opłata sądowa w kwocie zależnej od wartości przedmiotu sporu.

Opłatę za przyjęcie pozwu adhezyjnego (w całości lub w części) ponosi pozwany.

Czy mogę uzyskać pomoc prawną przed postępowaniem lub w jego toku? Czy mogę ją otrzymać, jeżeli nie mieszkam w państwie, w którym prowadzone jest postępowanie?

W toku postępowania sądowego cudzoziemcy (którzy nie są mieszkańcami Republiki Słowenii) mają prawo do nieodpłatnej pomocy prawnej (porad prawnych, pełnomocnictwa procesowego i innych usług prawnych lub do zwolnienia z kosztów postępowania) **na warunkach wzajemności** lub na warunkach **i w przypadkach określonych w umowach międzynarodowych**, których Republika Słowenii jest stroną.

W jakiej sytuacji sąd karny oddali lub odrzucił mój pozew przeciwko sprawcy czynu?

Sąd orzeka na korzyść powoda cywilnego (w pełni lub częściowo) tylko w przypadku wydania wyroku skazującego (tj. uznającego winę oskarżonego). W innych przypadkach (kiedy informacje uzyskane w postępowaniu karnym nie stanowią wiarygodnej podstawy do wydania wyroku uwzględniającego roszczenie w pełni lub częściowo) pokrzywdzony zostaje pouczone o możliwości **wniesienia pozwu cywilnego** w odniesieniu do całości lub części roszczenia, ponieważ **sąd śledczy nie może odrzucić pozwu**.

Nawet jeżeli sąd wyda wyrok **uniewinniający** oskarżonego lub **oddalający zarzuty** bądź wyda postanowienie o **zawieszeniu** lub umorzeniu postępowania, **poucza pokrzywdzonego** o możliwości wniesienia pozwu cywilnego do **sądu cywilnego**.

Jeżeli sąd stwierdzi, **że nie jest właściwy** do orzekania w postępowaniu karnym, **poucza pokrzywdzonego** o możliwości **wniesienia** pozwu adhezyjnego we właściwym sądzie, który następnie wszczynają lub kontynuuje postępowanie.

Czy mogę zaskarżyć to orzeczenie lub dochodzić innych sposobów naprawienia szkody?

Nie, ponieważ pokrzywdzony może zaskarżyć orzeczenie wyłącznie w odniesieniu do postanowienia sądu w sprawie kosztów postępowania karnego. Jedynym wyjątkiem są sprawy, w których prokurator występował w charakterze oskarżyciela w imieniu pokrzywdzonego. Wówczas pokrzywdzony może zaskarżyć orzeczenie we wszystkich aspektach, z uwzględnieniem postanowienia w przedmiocie pozwu adhezyjnego.

Jeżeli zostanie mi przyznane odszkodowanie, w jaki sposób mogę zapewnić wykonanie wyroku sądowego wobec sprawcy czynu i jaką pomoc w tym zakresie mogę uzyskać?

Po uprawomocnieniu się orzeczenia w sprawie pozwu cywilnego pokrzywdzony może wnieść o wydanie przez sąd pierwszej instancji poświadczonego odpisu orzeczenia opatrzonego klauzulą wykonalności.

Wyrok sądu jest wykonalny, jeżeli stał się prawomocny i upłynął termin jego dobrowolnego wykonania. Właściwy sąd wykonuje prawomocny wyrok, który stanowi tytuł wykonawczy, zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do postępowania egzekucyjnego. Na podstawie tytułu wykonawczego (wyroku) we właściwym sądzie rejonowym składa się wniosek o wykonanie ze wskazaniem sposobu wykonania (np. zajęcie wynagrodzenia, środków zdeponowanych na rachunku bankowym, ruchomości bądź nieruchomości).

W toku postępowania sądowego cudzoziemcy (którzy nie są mieszkańcami Republiki Słowenii) mają prawo do **nieodpłatnej pomocy prawnej na warunkach wzajemności** lub na warunkach **i w przypadkach określonych w umowach międzynarodowych**, których Republika Słowenii jest stroną.

Ostatnia aktualizacja: 12/03/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.